

KIIRTŐS

Pilisszentlászlói Hírmondó

Önkormányzati támogatást nélkülöző cenzúramentes havilap

A szlávok apostolai

Pilisszentkeresztben megemlékeztek a szlávok apostolairól

Pilisszentkereszt Szent Keresztről elnevezett temploma előtt február 14-én, Szent Cirill halálának évfordulóján nagy tömeg gyűlt össze. A helyi és Pilis környéki lakosokon kívül a teszaloniki testvérpár ünnepélyes megemlékezésére Szlovákiából, Szerbiából, Lengyelországból és Romániából is sok hívő érkezett. Cirill és Metód tradicionális megemlékezésére történő szent misét Ján Mlinárcsik romániai szlovák plébános celebrálta.

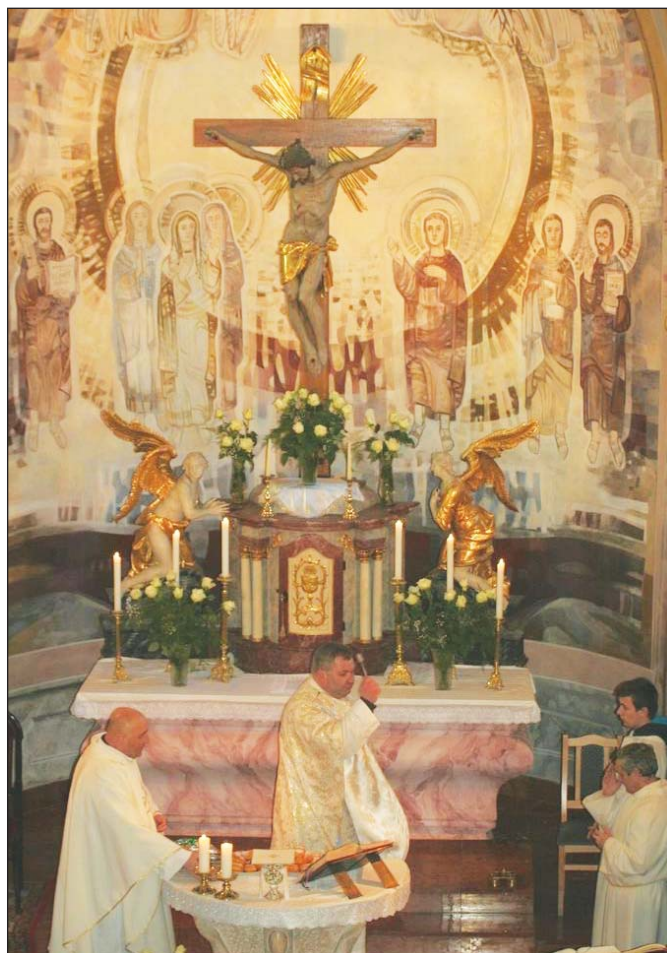
Az Európa patrónusaiért felajánlott ünnepi szent mise kezdetére a templom zsúfolásig megtelt. Ján Mlinárcsik plébános úr prédikációjában megemlékezett a két szent szláv népekért kifejtett munkásságáról.

„Lehetséges, ha ez a két szent nem lett volna, mi most nem ülnénk így együtt, ahogy most ülünk. Lehetséges, hogy soha nem esett volna szó a szlován népekről, mert sok nép pusztult el Európában addig is, amíg ez a két szent itt tartózkodott. Azt, hogy jelenleg itt Magyarországon szlovákul prédikálhatok, nekik köszönhetjük, ezért vagyunk hálásak a hitükért. Annyit tettek értünk, mintha hitünknek egyenesen atyái, keresztszülei lettek volna. Ők adták át nekünk a hitet és imádkoztak népeinkért, hogy Isten által felszentelve maradjanak, és ezt a hitüket mindörökké megtartsák.” A plébános úr arra is felhívta a figyelmet, hogy olyan időben élünk, amelyben az Istent és az egyházat sok támadás éri.

„Mindig könnyebb lesz hit nélkül élni: mert akkor az embernek nem lesz félnivalója a törvényektől. A hit viszont megmutatja, mit kell tennünk, és ha a törvények szerint fogunk élni, amiket Jézus Krisztus adott nekünk, biztosak lehetünk benne, hogy örökösai leszünk a mennyi királyságnak.”

A szent mise befejezése után Pilisszentkereszt Szlovák Önkormányzata és a helyi katolikus egyháztestület a volt Szlovák házban állófogadást rendezett.

Franyó Rudolf

Hírek a községpházáról

Tóth Attila polgármester meghívója alapján Pilisszentlászló község Önkormányzat Képviselő-testülete 2015. február 10-én 18 órai kezdettel teljes képviselői létszámmal ülést tartott.

Hivatalból jelen voltak az ülésen: dr. Gerendás Gábor főjegyző, Kéri Mihály gazdasági vezető, Budai Mónika a jegyzői kabinet vezetője, Bartha Enikő az Önkormányzati és Szervezési Iroda vezetője, Tamás Attiláné pénzügyi ügyintéző, Lantos Anna testületi referens.

Tóth Attila polgármester köszöntőjét követően szavazásra bocsájtotta „*a körzeti megbízott elhelyezéséről*” szóló sürgősségi indítvány napirendre vételét. A Képviselő-testület egybehangzó 7 igen szavazattal a sürgősségi indítványt napirendre vette és annak 5. napirendi pontként való tárgyalását, valamint az így módosított napirendet elfogadta.

Tájékoztató két ülés közötti eseményekről

Előadó: Tóth Attila polgármester tizen-négyszer falu érdekében tett jelentősebb ténykedését ismertette:

- Önkormányzati konferencián való részvétel.
- A Mikulás napi ünnepségen való részvétel.
- 2014. december 9-én közmeghallgatás az új Szlovák Házban.
- A jegyzői pályázatok elbírálásán Ver-hegi-Nagy Miklóssal Szentendre város polgármesterével a legalkalmasabbat választották a feladatra.
- A Kisrigóban rendezett idősek bálján való részvétel.
- Elment a Hollókőn rendezett Magyar Faluszövetség közgyűlésére.
- A Pilisszentkereszten tartott Pilisi Szlovákok alakuló közgyűlésén szintén jelen volt.
- Szilveszter napján a Dózsa György utcai lakásban történt sajnálatos kályharobbanásnál való intézkedés.
- Helyszíni szemle az ÁNTSZ munkatársaival a CsaNa és az új óvodai csoportszoba kialakításához szükséges szakhatósági engedélyek miatt.
- A Szlovák Házban tartott lakossági kezdeményezésű iskolafórumon is résztvett.
- A Pilisi Szlovákok Egyesületének megismételt gyűlésén ismét elment Pilisszentkeresztre.
- 2015. évi költségvetés-tervezési egyeztetésen, képviselőtársaival kétszer is jelen volt a szentendrei hivatalban.

- Dr. Gerendás Gáborral egyeztetett a hivatal jövőbeni működéséről.

- A Pilisi Szlovákok bálján való részvétel.

Tóth Attila polgármester: egyéb kérdés, észrevétel nem lévén megállapította, hogy a képviselő-testület a tájékoztatót tudomásul vette.

Jelentés a lejárt idejű önkormányzati határozatok végrehajtásáról

Előadó: Tóth Attila polgármester

A polgármester az előterjesztés után átadja a szót Vanyák Imre alpolgármester úrnak

Vanyák Imre alpolgármester: kérdése, hogy a szlovák bállal kapcsolatos költségek hogyan alakultak. Részletes kimutatást kér. Tóth Attila polgármester elmondta, hogy a bál várhatóan többletbevétellel zárult. Ha szükséges, a lekönyvelt tételes számlákat összegyűjti és az alpolgármester úr rendelkezésére bocsátja.

Dombai József: elmondta, hogy az SZMSZ szerint 1 percen biztosítva van mindenkinek a hozzászólás joga. A meghirdetett informális ülés neki nem mond semmit, most szeretne felszólalni. **Tóth Attila polgármester:** elmondta, hogy az SZMSZ-ben az van benne, hogy csak akkor lehet felszólalni az ülésen, ha a polgármester erre engedélyt ad. Dombai József: elmondta, hogy indokolt a hozzászólása. **Kiss Mónika alpolgármester:** elmondja, hogy 17 órától 18 óráig mindenkinek megadták a lehetőséget a véleménynyilvánításra.

Dombai József: éppen ezzel kapcsolatban és ennek megfelelően kérte az SZMSZ módosítását. Véleménye szerint a képviselő-testület nem tartotta be a munkatervben előírtakat. Az előző ülésen elfogadott munkatervvel nem egyezik. **Tóth Attila polgármester:** elmondta, hogy a nyilvános képviselő-testületi ülésen is csak akkor lehet hozzászólni, ha a polgármester megadja a szót. **Dombai József:** határozottan kijelentette, hogy a bállal kapcsolatos költségek részletes elszámolásáról a lakosságnak is joga van tudni, mivel kis község lévén 1. 300 000 Ft nagyon nagy összeg. **Tóth Attila polgármester** elmondta, hogy az állampolgároknak a kéréseiket írásban kell benyújtania a hivatalhoz. Vanyák Imre alpolgármester úr kérésére a kért kimutatást a következő testületi ülésre átadják. A képviselő-testület hét igen szavazattal a lejárt határidejű önkormányzati határozatok végrehajtásáról szóló jelentést elfogadta.

Előterjesztés az önkormányzat 2014. évi költségvetéséről szóló önkormányzati rendelet módosításáról

Előadó: Tóth Attila polgármester ismertette az előterjesztést. Vanyák Imre alpolgármester megkérdezte, hogy az adóhátrálékok rendezéséről mikor kapnak tájékoztatást. Polgármester úr közölte, hogy 13 millió forint az adóhátrálék. Jegyző úr kijelentette, hogy a márciusi képviselő-testületi ülésre előkészítik az adóbehajtással kapcsolatos beszámolót. A képviselő-testület Pilisszentlászló Község Önkormányzata 2014. évi költségvetésének bevételi fő összegét: 109 471 000Ft, kiadási fő összegét: 109 471 000 Ft 7 igen szavazattal elfogadta.

Előterjesztés az önkormányzat 2015. évi költségvetéséről szóló önkormányzati rendeletének megalkotásáról

Előadó: Tóth Attila polgármester ismerteti az előterjesztést, majd megadja a szót dr. Illés György alpolgármester úrnak, aki előadja, hogy a rendelet kapcsán többször egyeztettek a Szentendre Közös Önkormányzati Hivatal munkatársaival. Gondos, megfontolt munka eredményeként készült el az előterjesztés. Polgármester úr elmondta, hogy december 19-én és január 27-én voltak az egyeztetések, majd átadta a szót Dombai Józsefnek. **Dombai József:** megkérdezte, hogy a 2015-ös évre terveztek-e beruházásokat, mert azt az ominózus patakmederre vonatkozó tételt sem találta a rendelet tervezetben, amire hatósági előírás van. A legutóbbi közmeghallgatáson Kiss Mónika felajánlotta, hogy januárban részletes tájékoztatást ad arról, hogy az elkövetkező években milyen fejlesztési lehetőségei lesznek a községnek. Kérdése, hogy megvizsgálták-e ezeket a lehetőségeket?

Tóth Attila polgármester: elmondta, hogy azért nem terveztek beruházásokat, mert nem tudják, hogy mennyi a tavalyi pénzmaradvány. Ez áprilisban derül ki. Jelen pillanatban vizsgálják, hogy a rendelkezésre álló kevés pénzből milyen beruházásokat tudnak elvégezni. Ebben a felmérésben a patak is szerepel. Tóth Attila polgármester egyéb kérdés, észrevétel nem lévén szavazásra bocsátotta a rendelettervezetet, melyet a képviselő-testület egyhangúlag elfogadott. Néhány számadat a 2015. évi költségvetésről: bevételi fő összeg **63 738 000 Ft**. Kiadási fő összeg **63 738 000 Ft**. A központi költségvetési támogatások összege **34 953 000 Ft**, a közhatalmi bevétele **17 950 000 Ft**, a saját működési bevétel összege **2 754 000 Ft**, működési célú támogatás áhb-ről **8 081 000 Ft**.

Sürgősségi indítvány körzeti megbízott elhelyezéséről

Előadó: Tóth Attila polgármester ismerteti a sürgősségi indítványt. Beszélt Kuczmoz József úrral, neki is megfelel a helyiség és az a megoldás, hogy a kápolna ut-

cára nyíló ablaka helyett ajtót tesznek be. Előzetes számítások szerint ez kb. bruttó 300 000 forintba kerül a falunak, amit majd a 2015-ös költségvetésből biztosítanak. Néhány kérdés feltevése után a képviselő-testület a határozati javaslatot egyhangúlag elfogadta.

Előterjesztés Pilisszentlászló Község Önkormányzat Képviselő-testületének a pénzbeli és természetben nyújtott szociális és egyes személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló önkormányzati rendeletének módosításáról.

Tóth Attila polgármester: ismertette az előterjesztést. A rendeletmódosítás ismertetésére megkérte dr. Gerendás Gábor jegyző urat. Jegyző úr nagyon részletesen ismertette a rendelettervezetet: elmondta, hogy március 1-től csak települési hozzájárulás címen adhat az önkormányzat segélyt. A tartós munkanélküliek jövedelem pótló támogatását elveszik az önkormányzat hatásköréből, és a Járási Hivatal fog ezekkel a támogatásokkal foglalkozni. A kétoldalas rendelettervezet több változatát a képviselő-testület egyhangúlag elfogadta. Ezt egy nyolc oldalnyi, paragrafusokkal ékesített rendeletkövetkezte, majd megvetkezett a 7. napirendi pont.

Előterjesztés az önkormányzat vagyonáról, a vagyongazdálkodás szabályairól szóló rendelet módosításáról

Előadó: Rudolf János képviselő. Tóth Attila polgármester ismertette az előterjesztést. Elmondta, hogy Rudolf János képviselő úr kezdeményezte a vagyonrendelet módosítását. A Szentendrei Közös Önkormányzati Hivatal segítségével alkották meg a rendelettervezetet, mely szerint a polgármesternek a hatáskörét csökkentenék és a képviselő-testületre ezáltal több feladat hárulna. **Rudolf János képviselő:** elmondta, hogy egyetért az előterjesztésben leírtakkal, mert úgy gondolja, hogy egy akkora településen, mint Pilisszentlászló, a vagyont érintő kérdésekben a képviselő-testületnek kell döntenie. Öt olyan ingatlana van az önkormányzatnak, amiről döntenie kell. Véleménye szerint nem a polgármesternek egy személyben, hanem a Képviselő-testületnek kell döntenie arról, hogy milyen célra hasznosítják ezeket az ingatlanokat. Úgy gondolja, hogy jogilag ennek nincs akadálya, a költségvetésre nincs kihatása, nincs egészségügyi következménye, és hivatal adminisztrációs munkáját sem érinti. Egyedül a képviselők munkáját érinti, kevesebb munkája lesz a polgármesternek és több a képviselő-testületnek. **Dr. Illés György alpolgármester:** elmondta, hogy vannak eseti és vannak tartós szerződések, amikben döntenie kell. Kérdése, hogy Rudolf János az eseti szerződéseket is kivonná a Polgármester hatásköréből, vagy csak a tartós szerződéseket. **Rudolf János képviselő:** véleménye szerint 200 ezer forint alatt nem kell testületi döntés, abban dönt-

het a Polgármester is. 200 ezer forint feletti szerződésekről viszont képviselő-testületnek kell döntenie. A NAV is megköveteli 200 ezer forint felett a szerződéseket. Több kérdés, hozzászólás után Rudolf János elmondta, hogy egyeztetett a Szentendrei Közös Önkormányzati Hivatallal, az előterjesztés törvényességi szempontból megfelel. A képviselő-testület 5 igen, 1 nem és 1 tartózkodással elfogadta a rendelettervezetet.

Előterjesztés az óvodai felvétel szabályairól, a 2015/2016. nevelési évben indítható óvodai csoportok számáról és az óvodai jelentkezések idejének kijelöléséről.

Előadó: Tóth Attila polgármester ismerteti az előterjesztést. Több kérdés, válaszadás után Dombai József kapott szót: hivatkozva a közmeghallgatáson elhangzottakra kérdezi, hogy készült-e arra vonatkozóan kimutató, hány gyermek érintett a kötelező óvodai felvételben. **Tóth Attila polgármester válasza:** igen. A képviselő-testület egyhangúlag az alábbi határozatot hozta:

- Az intézmény elsődlegesen a pilisszentlászlói gyermekeket veszi fel és csak a helyi igények maradéktalan teljesülése után helyezhet el nem helyi lakost.

Előterjesztés Felcsút Község Önkormányzatának a Duna-Vértes Köze Regionális Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társuláshoz való csatlakozásról

Előadó: Tóth Attila polgármester ismertette az előterjesztést. Egyéb kérdés, észrevétel nem lévén a képviselő-testület 7 igen szavazattal az alábbi határozatot hozta:

1. Jóváhagyta Felcsút Község Önkormányzatának a Duna Vértes Köze Regionális Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társuláshoz való csatlakozását.

2. Felkérte a polgármestert a csatlakozás tényével módosított Társulási Megállapodás aláírására.

Előterjesztés a Dunakanyari Családsegítő és Gyermekegészségügyi Szolgálat Intézményfenntartó társulási megállapodásának módosításáról.

Előadó: Tóth Attila polgármester: ismertette az előterjesztést. A képviselő-testület kérdések nélkül egyhangúlag elfogadta a megállapodás módosítását.

Beszámoló a hivatali ügyintézésről, a törvényesség helyzetéről, az ügyfélfogadás tapasztalatairól, ügyfélfogadással kapcsolatos célkitűzésekről.

Előadó: dr. Gerendás Gábor jegyző. dr. Illés György alpolgármester felhívta a figyelmet, hogy Pilisszentlászlón jól működik az ügyintézés, ezen változtatni nem kell. **Tóth Attila polgármester:** fontos kérdésnek tartotta a falugondnok alkalmazását. Ezt a problémát csak a Szentendrei Közös Önkormányzati Hivatallal együtt lehetne megoldani. A képviselő-testület a beszámolót 7 igen szavazattal elfogadta.

Egyebek:

Tóth Attila polgármester: elmondta, hogy a közvilágítás megoldására Rudolf János úrtól kapott egy javaslatot, mely szerint a közvilágítást lecserélnék LED izzókra, a számítási metodika szerint 13 évre vonatkozna a szerződés és a továbbiakban is ugyanazt az árat kellene fizetni. Rudolf János képviselő szerint tárgyalásokat kellene folytatni az általa ajánlott vállalkozóval, mert a jelenlegi fogyasztás alapján 2,4 millió forintot kalkuláltak be a költségként, a költségvetésben viszont 3,1 millió forint van beállítva erre az évre a közvilágításra. Ez 700 ezerrel több. 1, 4 millió a megtakarítás, de soknak tartotta a 7-8 év megtérülési időt, főleg, ha jövőre nyernek a pályázaton. Ebben nem kívánt állást foglalni. Vállalta, hogy hoz egy ilyen vállalkozót, ha találnak mást, akkor azzal is el lehet végeztetni a munkát. A lényeg az, hogy lesz egy szép új lámpája a településnek, mindenki örülhet. 2002-ben az akkori polgármester csináltatta meg, csak ő a részleteket is törlesztette. Nem lesz több áramdíj, de kevesebb sem, ez egy lehetőség. Számolni kell azzal is, hogy 13 év alatt elavul, de nem tudják, hogy lesz-e pályázati lehetőségük. Ha lesz akkor nem szabad ebbe belemenni, de sajnos senki nem lát a jövőbe. **Dr. Illés György alpolgármester:** véleménye szerint érdemes megvárni a pályázati kiírásokat. Tóth Attila polgármester: véleménye szerint úgy jó az irány, ha csökken a költség, és 10 év után még több évig működőképes a világítás. **Rudolf János képviselő:** javasolta, hogy ha nem lesz pályázati lehetőség, akkor az önkormányzat nézze meg, hogy lesz-e arra kerete, hogy az izzót a saját költségvetése terhére ki tudja cserélni.

A következő témakörben **Tóth Attila polgármester:** kérdezte, hogy módosítsák-e az SZMSZ-t a képviselő-testületi ülésen történő hozzászólások miatt? Kezdi-e fél órával előbb az ülést? Adjon-e szót, vagy ne a lakosságnak? **Kiss Mónika alpolgármester:** véleménye szerint beszélgetésre jó a külön idő, ha vevő rá a másik oldal. **Tóth Attila polgármester:** úgy látta, hogy a másik oldal nem vevő a lehetőségre. Dombai József úr mindenképpen szeretné, ha a hivatalos ülésen jegyzőkönyvben rögzítenék a hozzászólását. **Dr. Gerendás Gábor jegyző:** elmondta, hogy az SZMSZ szerint 1 alkalommal 1 percben a polgármester megadhatja a szót a hozzászólásra, de ragaszkodni kell az egy perc betartásához. **Tóth Attila polgármester:** egyéb kérdés, észrevétel nem lévén, megköszönte a testület munkáját, az ülést 20.00 órakor bezárta.

Szerkesztői megjegyzés: a fenti írás csak rövidített, lényegre törő változata a 34 - igen bizony, valóban harmincnégy oldalas jegyzőkönyvnek.

Pilisi kavalkád

A többségében szlovák nemzetiségűek lakta Pilisszentkeresztben nyolcadik alkalommal tartották meg 2015. február 14-én a Pilisi Kavalkád Fánkfesztivált, amelyre sokan érkeztek határon innen és túlról egyaránt. Az egész napos télbúcsúztató mulatság fő attrakciója a hagyományos fánkcsütő verseny volt - mondta el Demjén Márta, a helyi szlovák önkormányzat elnöke, a rendezvény fő szervezője az MTI-nek. A különböző ízesítésű - barackos, szilvás, áfonyás, csokoládés - fánkot zsűri bírálta el. Gyerekek és felnőttek számára külön rendeztek fánkevő versenyt is. A hagyományok ápolását célzó programsorozat délelőtt a helyi katolikus temp-

lomban szlovák nyelvű szentmisével vette kezdetét. A mise után vidám menettel indult a vigasság: a szokásoknak megfelelően egy maga mögött rudat húzó lovas szekér baktatott át a falun, a rúd végén vízszintes helyzetben kocsikerék forgott, amelyen népviseletbe öltözött, táncos párt jelképező női és férfi bábu volt látható. A szomszédos településekről és a határon túlról érkező szlovák, német és magyar néptáncgyűttesek fellépésével színesített programok a Pilisi Szlovákok Központja előtt zajlottak, este farsangi bálon mulathatt a publikum. (mti)

Fuhl Imre felvételei

VIII. Šiškový festival

Slováci žijúci v Maďarsku pokračovali v tradícii šiškového festivalu. V Mlynkoch (Pilisszentkereszt) sa 14. februára 2015 milovníci šišiek zišli na VIII. ročníku Pilíšskej kavalkády a šiškového festivalu. V Stredisku pilíšskych Slovákov ho usporiadala Slovenská samospráva v Mlynkoch (SSvM). Podľa predsedníčky SSvM a hlavnej organizátorky festivalu Marty Demjénovej vlni navštívilo podujatie vyše 3000 ľudí, nielen z Mlynkov, ale z celého Maďarska i zo zahraničia. „Už zase máme dobré počasie, takže dúfam, že budeme mať aspoň toľko návštevníkov,“ povedala pre TASR. Program festivalu otvorili

tradične slovenskou omšou, ktorú celebraval slovenský farár z Rumunská. „Mali sme pekný sprievod, bolo tam veľa ľudí a veľmi dobrá nálada. Zatancovali, zaspievali vystupujúci. Program pokračoval na dvore Strediska pilíšskych Slovákov folklórnym programom. Najprv vystúpili tanečné a spevácke skupiny z blízkeho okolia, neskôr aj hostia zo Slovenska – napríklad zo Zvolena prišli, z Bratislavy prišli vystupujúci - Maroš Bango spevák taktiež z Bratislavy a celodenný program sa skončí fašiangovým plesom a diskotékou,“ spresnila Marta Demjénová. (tasr)

Foto: I. Fuhl (oslovma.hu)

Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat hírei

Szlovák Nemzetiségi Önkormányzatunk Képviselő-testülete 2015. február 10-én ülésezett. A Szentendrei Közös Önkormányzati Hivatal részéről jelen voltak: Bartha Enikő irodavezető, Lantos Anna testületi referens, Tamás Attiláné pénzügyi ügyintéző.

Franyó Rudolf elnök: Köszöntötte a megjelent képviselőt és a hivatal dolgozóit. 16.30-kor megnyitotta az ülést és megállapította, hogy a képviselő-testület határozatképes, mert 3 főből 2 fő jelen van. Tájékoztatta a megjelent képviselőt, hogy Dombai Gáborné korábban jelezte távolmaradását. Javasolta, hogy vegyék napirendre az óvodai felvétel szabályairól, a 2015/16. nevelési évben indítható óvodai csoportok számáról és az óvodai jelentkezések idejének kijelöléséről szóló előterjesztést. Javasolta a napirend elfogadását.

Napirend:

1. Előterjesztés a Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat 2015. évi költségvetés elfogadásáról
2. Előterjesztés az óvodai felvétel szabályairól, a 2015/2016. nevelési évben indítható óvodai csoportok számáról és az óvodai jelentkezések idejének kijelöléséről
3. Egyebek

Pilisszentlászló Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete a napirendet egyhangúlag elfogadta.

Franyó Rudolf elnök: javasolta, hogy a jegyzőkönyvhitelesítő Hornyák Józsefné legyen.

Pilisszentlászló Szlovák Nemzetiségi Képviselő-testülete a javaslattal egyhangúlag egyetértett.

1. Előterjesztés a Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat 2015. évi költségvetés elfogadásáról.

Előadó: Franyó Rudolf nemzetiségi önkormányzat elnöke. Az elnök ismertette, hogy (2015. évben) a Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat működési támogatása 636 e Ft, tehát logikus, hogy ebből az összegből kell gazdálkodni.

Tamás Attiláné pénzügyi ügyintéző: alátámasztotta, hogy bizony ennyi működési támogatásból kell a Szlovák Nemzetiségi Önkormányzatnak gazdálkodni. Amennyiben változna az állami támogatás, akkor a költségvetés módosításra kerül. Ehhez hozzá tudjuk

adni a 2014. évi pénzmaradványt, ami előre láthatólag 263 425 Ft. lesz. Pilisszentlászlói Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat képviselő-testülete 2 igen szavazattal az alábbi határozatot hozta: Pilisszentlászlói Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete a Nemzetiségi Önkormányzat 2015. évi elemi költségvetésének fő összegét 636 e Ft-ban határozza meg.

Előterjesztés az óvodai felvétel szabályairól, a 2015/16. nevelési évben indítható óvodai csoportok számáról és az óvodai jelentkezések idejének kijelöléséről.

Bartha Enikő irodavezető: Elmondta, hogy az előterjesztésnek 3 határozati javaslata van: az I. határozatban az szerepel, hogy az intézmény elsődlegesen a pilisszentlászlói gyerekeket veszi fel és csak a helyi igények maradéktalan teljesülése után helyezhet el nem helyi lakost.

II. határozatban 2 csoportban határozza meg a 2015/2016. nevelési évben az indítható csoportok számát. A III. határozatban az óvodások beíratásának időpontját jelölte ki, amelyet 2015. május 11-15-ig terjedő időszakban határoz meg. A Szlovák Nemzetiségi Önkormányzatnak véleményezni kell ezt az előterjesztést, mivel az óvoda nemzetiségi óvoda.

Hornyák Józsefné képviselő: Megkérdezte, hogy mennyi fő kell ahhoz, hogy a 2. csoport elinduljon.

Bartha Enikő irodavezető: elmondta, hogy az Alapító Okiratban az egyik csoport 24 főben, a másik csoport 22 főben van meghatározva. Természetesen az csak májusban fog kiderülni, hogy mennyi gyerek lesz. Franyó Rudolf elnök: elmondta, hogy teljes mértékben egyetért a kiírással. Az előterjesztést véleményezték és felkéri a jelenlévő képviselőt, hogy szavazzanak az előterjesztés elfogadásáról. Pilisszentlászlói Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat képviselő-testülete az előterjesztést 2 igen szavazattal egyhangúlag elfogadta.

Egyebek:

Hornyák Józsefné képviselő: A pénzkezeléséről és nyilvántartása felől érdeklődött. **Tamás Attiláné pénzügyi ügyintéző:** részletes tájékoztatást adott a pénzkezelés szabályairól.

Több napirend nem lévén az elnök az ülést bezárta.

Franyó Rudolf

Ismét kevesebben lettünk

2015. február 12-én búcsúztunk el örökre Vanyák Gábortól

Ismét gyászol Pilisszentlászló lakossága. Vanyák Gábor február 4-én történt váratlan halálával ismét apadt létszáma a helyi születésű lakóinknak. Koporsója közelében állva gondolatok, emlékek kavargtak bennem. Alig négy éves voltam, mikor édesanyám vízért ment a szomszédos ház udvarán lévő kúthoz.. Én mögöttem baktattam. Édesanyám éppen másodszor húzta fölfelé a fából készült vizes vödört, mikor örömtől sugárzó arccal jött ki a házból a szomszédban lakó Gizi néni. Margit fiút szült - mondta boldogan szlovákul. Édesanyám gyorsan megtöltötte a vödört, és igyekezett Gizi néni után a házba. Én hiába toporzékoltam az ajtónál, nem engedtek be. A család hatodik fiúgyermekéként született újszülöttet a vasárnap miután Szopori János községünk lelkipásztora Gábor névre keresztelte. Történt ez 1953. május 17-én, az újszülött 3 napos korában. 10 éves korában, 1963 őszén szintén Szopori János, plebános úr által bérmálkozott. A szomszédos gyerekekkel együtt sokat játszadoztunk, míg ő is elérte a felnőttkort. Fiatalon talált párt magának, akivel 1976 február 21-én házasságot kötött. Első leánygyermekük alig cseperedett fel, ikerszülés által egyszerre leány és fiú gyermekkel nőtt a családjuk. Élete párjával együtt teli volt küzdelemmel. Már fiatal házasként három kicsi gyermek gondozása mellett felesége segítségével szinte saját maga építette fel családjának a hajlékát. Kitartóan dolgozott az erdészetnél, ahol hosszú évekig megállta a helyét. A munkahelyi feladatoknak eleget téve hétvégeken is igyekezett munkát vállalni, így biztosítván jobb megélhetést a családjának. Amikor nem talált megfelelő munkát, akkor a saját házát fejlesztette, csinosította és gyerekei nevelésével foglalkozott. Közben három gyermeke is befejezte általános iskolás éveit, akiket azután tovább taníttatott. Egész életében családja volt

a legfontosabb. Boldog házasságban éltek, amíg a halál el nem szólította őt feleségétől, gyermekeitől. A családja mellett viszont bárkivel találkozott, mindenkinek volt egy-két kedves szava. Soha senkit meg nem bántott, sőt mosolygós arcával mindenkit derűssé tett. Betegsége testi, lelki terheit is türelemmel, sőt mosolyogva hordozta, míg a halál magához nem ragadta. Családjával együtt az egyház szabályai szerint élt. Temetése a visegrádi atya által szintén a római katolikus egyház szertartása szerint történt. **Gyászolják: felesége, gyermekei, testvérei és nagyon sok jó barát. Nyugodjék békében és legyen neki könnyű a szülőföld!** A gyászoló család nevében engedjék meg Tisztelt Olvasóim, hogy megköszönjem mindazok részvételét, akik elkísérték Őt utolsó útjára a pilisszentlászlói temetőbe.

*Kit életen át annyira szeretttünk,
nem lehet többé soha mellettünk.
Teste a földben, lelke az égbe szállt
minket egy életen át kísér a gyász.*

Franyó Rudolf

Az anyanyelv nemzetközi napja

15 éve február 21-e a nemzetközi anyanyelv napja. 1999 novemberében nyilvánította azzá az Egyesült Nemzetek nevelésügyi, tudományos és kulturális szervezete /UNESCO/. Azzal a céllal létesítették e napot, hogy tudatosítsák a világgal az anyanyelv fontosságát és értékét. A 10. századtól formálódott a kulturált szlovák nyelv a szlovák nemzet fejlődésével. Az újkor első szlovák nyelvkodifikátora **Jozef Ignác Bajza** nem volt sikeres, de **Anton Bernoláknak** (aki Érsekújváron nyugszik) már sikerült kodifikálni a szlovák nyelvet, és a 19. század feléig eltartott. Később **Hattala** által volt kodifikálva, majd **Ludovít Stúr** történelmi tendenciák nélkül befejezte a legfontosabb időszakot a szlovák nyelv helyesírás-történeté-

ben a modern szlovák nemzetnek. Legújabb korszak a nyelv helyesírás fejlődésében a **Matica slovenská** megalakulásával 1863-ban történt. A szlovák nyelv máig is fejlődésben van. Aki átutazta Szlovákiát északról délre, keletről nyugatra és fordítva, igazat ad abban, hogy a szlovák nyelv igazán csodálatos, dallamos, sokféle dialektusával és a szavak színezésével. Jellegetes azzal is, hogy átkötés van egyes tájszólásokban, „keleti és ruszin” az ország keleti részében, a gyönyörűen lágyan hangzó „liptóitúróci” tájszólás az ország közepén, egészen keményen hangzó „trnavai-bratislavai-malacki” kiejtés nyugat Szlovákiában. **Tehát február 21-ről, az anyanyelv nemzetközi napjáról a szlovákoknak sem szabad megfeledkezniük.**

Franyó Rudolf

Štúrovský reprezentačný matičný ples

Miestna organizácia Matice slovenskej v Štúrove organizovala tento rok k 25. výročiu najbližší ples, v poradí 24. Na tento ples sme dostali osobné pozvanie od jej vedúcich predstaviteľov Márii Vavreczkej a Jaroslava Janoka. Toto pozvanie nebolo ojedinelé. V poslednej dobe sa nám viackrát podarilo zúčastniť sa na podujatiach matice a prispieť našou troškou – vystúpením speváckeho súboru Nezábudka v programoch. Prvé pozvanie do matice som dostal ja, ako spisovateľ, prekladateľ, člen slovenského a maďarského Zväzu spisovateľov na besedu do matičného domu. Túto besedu mi sprostredkovali moji priatelia Jozef Schvarz a Imro Fuhl, zorganizovala ju veľmi úspešne Marika Vavreczká, beseda trvala omnoho dlhšie ako som predpokladal. Pri ďalšej príležitosti ako trojnásobný starosta mojej rodnej obce Senváclav, teraz predseda Slovenskej samosprávy v Senváclave, som doviedol spevokol Nezábudka na vystúpenie pri príležitosti „Mesiaca úcty k starším“ na pešej zóne. Aj toto vydarené odpoľudnie sa konalo pod taktovkou Mariky a Jara. Odvtedy pravidelne organizujeme spoločné programy. Takýto bol aj záver dňa „Po stopách slávnych Slovákov“, kedy Štúrovčania trávili deň v Budapešti a na popoludnie sa presunuli do Senváclavu. Výborníci alias Ozembuchovci vtedy zabavili takmer celú dedinu, mladých i starších.

Marike môžem ďakovať i to, že som mohol navštíviť Matičnú knižnicu v Martine a odovzdať dar ktorý pozostával z kníh, ktoré som doteraz napísal a vydal, v počte 29.

S členkami slovenskej samosprávy sme sa prvýkrát zúčastnili Matičného plesu v Štúrove. „Jaj, Bože môj, Rudko, do akého nádherného rozprávkového paláca si nás to doviedol?“, takto zvolali dámy v spoločnosti ktorých som prišiel. Veru, bolo čo obdivovať. Vo vstupnej hale s veľkým oduševnením a majstrovstvom vyhrávala ľudová kapela Sláčík z Liptovského Mikuláša. Veľa takých pesničiek som si od nich vypočul, ktoré pre mňa Slováka, ktorého predkovia sa pred 300 rokmi presídlili pod Piliš boli doteraz neznáme, nepočuté.

Pri vstupe do tanečnej sály, naša prvá myšlienka bola, koľko

práce, času a námahy stálo organizátorov takto krásne všetko pripraviť. Privítanie nápojmi v ktorom bola dobrá nálada a pagáčikmi násobila veľkolepá stropná výzdoba so svetelnými efektami. Priam umelecké sviečkové kreácie na stoloch prezrádzali skúsené, šikovné, zručné ruky. Po chvíli zhasli svetlá, zazneli tóny valčíka „Na krásnom modrom Dunaji“, a v sále sa predstavili členovia tanečnej skupiny Kolibri z Čívu so svojim nádhernou prevedeným otváracím tancom.

S programom plesu oboznámila prítomných hostí Monika Árendášová. Krátky sviatočný príhovor predniesla Marika a Jaro slávnostným prípitkom otvoril ples, pozval hostí na tanečný parket. Parket sa zaplnil dámami v krásnych plesových šatách v sprievode ich elegantných partnerov. V prestávke sa predstavila ešte raz tanečná skupina Kolibri s latino tancami. Svojim tancom a oblečením v nás evokovali tak trošku náladu zo začiatku minulého storočia. Vystúpenie bolo veľkolepé, tanečníci nás očarili svojim tanečným umením.

Vynikajúcou speváčkou doplnená hudobná kapela Baroni z Bánoviec nad Bebravou hrala do tanca počas celej noci. Keď kapela vo veľkej sále odychovala, hostia sa presunuli do vstupnej haly k ľudovej muzike. Slovenská ľudová pieseň sa niesla sálou, hostia spievali spolu s hudobníkmi. Počas večera bola podávaná chutná večera, ktorú viem tiež len chváliť. Zase hudba, tanec spev až do tomboly. Zaslúži si pochvalu príkladne upravená tombola, ktorá bola poukladaná na kraji hudobníkmi okupovaného javiska. Ceny boli hodnotné, začo patrí vďaka štedrým sponzorom. v Maďarsku bolo nesmiernym potešením zistenie, že v rozpore s verejnou mienkou, na juhu Slovenska žijú Slováci, sú tu pestujú svoju kultúru. Máme byť na koho hrdí!

Domov sme odchádzali s veľkým Ďakujem na perách, ale nie tak ako Marika vo svojom príhovore vtipne vyjadrila, „pôjdeme domov o štyroch po štyroch“ my sme Mne, ktorý sa usiluje o pozdvihnutie národného povedomia Slovákov distingvovaným spôsobom o pol piatej opúšťali ples po dvoch.

A párkányi szlovákság farsangi bálja

A fenti Sme (Vagyunk) szlovák hetilapban megjelent cikkem magyar fordításban

A Slovenská Matica helyi szervezete rendezésében idén a 24.farsangi bálra kaptunk személyes meghívást, Mária Vavreckától és Jankotól a szervezet vezetőitől. Az utóbbi időkben nem ez volt az első meghívásunk a különböző ünnepeinkre, amelyeken Nefelejcs énekarunk is rendszeresen fellépett. Először Jozef Schwarz barátom és Fuhl Imre közvetítésével mint író-műfordító, a szlovák és magyar írószövetség tagja, író-olvasó találkozóra kaptam meghívást. A Mária Vavrecka által rendezett találkozó a vártnál sokkal hosszabbra sikeredett. Ezt követően, az idősek világnapja ünnepélyre érkezünk énekarunkkal vendégszereplésre. Marika és Jankó által rendezett szabadtéri ünnepi műsor annyira jól sikerült, hogy azóta is rendszeresen tartunk közös programokat.

Erre nagyon jó példa, mikor az egy busznyai szlovén maticás vendéget hívtunk meg Pilisszentlászlóra. Akkor „OZEMBUCHÉK” egy késő estéig tartó műsort adtak, amelyre, ahogy mondani szokás, összegyűlt a falu apraja-nagyja. Marika közreműködésének köszönhető, hogy lehetőségem nyílt arra is, hogy az eddig megjelent 29 könyvem egy-egy példányát a Túrócszentmártoni szlovák anyácska könyvtárának ajándékozzam. A mostani bálon, a falum szlovák önkormányzatának vezetőivel most első alkalommal vettünk részt. „Jaj, bozsemej Rudkó, micsoda mesebeli pompás palotába hoztál minket?” kiáltották társaim. Bizony, volt min csodálkozni. Az előtérben nagyon odaadóan játszott a népi zenekar. Sok olyan éneket hallottunk, amelyek számunkra, akiknek elődeik már háromszáz éve áttelepültek, eddig ismeretlenek voltak. Miután a bálterembe beléptünk, első gondolatunk az volt, hogy vajon mennyi fáradságos munkába került a művészi dekoráció elkészítése. Már a bejáratnál a szívélyes étellel-itallal való fogadtatást tetőzte a mennyezeti díszkivilágítás, asztalokon a

művészi kivitelű gyertyatartók, és még sokáig lehetne sorolni dicséretét a szorgos, hozzáértő kezeknek.

Az ünnepi üdvözlő köszöntőt Marika és Ján mondta, az ünnepi díszbe öltözött vendégeknek. Ezt követően jöttek a vendégművészek, akik táncaikkal csodálatos múlt század eleji hangulatot varázsoltak. A piliscsévi fiatalok nagyon odaadóan, elbűvölően adták elő argentin táncukat. A művészi szintű énekessel kísért zenészek szintén kitettek magukért. A vendégszereplések után minden résztvevőnek jutott még idő és hely a táncra. Mikor a zenészek pihenni tértek, az előtérben elhelyezkedett népi zenekar folytatta énekszóval a körjüket sereglett vendégek szórakoztatását. Csak úgy zengtek a szlovák népdalok a teremben.

Miután a vendégek ismét elfoglalták helyüket, hordani kezdték a nagyon ízletes vacsorát

A vacsora olyan finom volt, hogy dicséretre nem szorult. Ismét zene, majd tánc következett a tombolahúzásig. Nem csak dicséretes, de példaértékű is volt a tombolák gyönyörű és tartalmas elkészítése. Köszönet az adakozóknak. Annyi tombolaajándék gyűlt össze a zenészek által birtokolt szépen kialakított színpad szélén, hogy az megérdemelt volna egy fotót. Nekem, mint a magyarországi szlovák öntudatért küzdőnek öröm volt megtapasztalni azt, hogy a közhiedelemmel ellentétben a Duna feletti harminc-negyven kilométeres sávban is élnek és minden biztonnal éltek is szlovák ajkú testvéreink. Tehát vannak, akikre mi, határon túli szlovákok is büszkék lehetünk.

Igen nagy szervezők iránti köszönettel, igaz hogy nem úgy ahogy azt Marika üdvözlő beszédjében kifejtette: „reggel négykor, négykézláb”, mi retinens módon fél ötkor, de két lábon távoztunk.

Franyó Rudolf

Nőnap ünnepség a Kisrigó vendéglőben

Pilisszentlászló Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat, Szentendre Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat és a helyi énekkarunk szervezésében nőnap ünnepséget tartottak a Kisrigó vendéglőben. Vanyák Gábor, Szentendre Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat elnöke virággal kedveskedett asszonyainknak. A szolid ünnepi rendezvény költségeit a résztvevők saját pénzükből fedezték. Tehát a közhiedelemmel ellentétben, nem a Szlovák Önkormányzatunk pénzt költötték.

Franyó Rudolf

Nőnap köszöntő

Szirmai Frici szentendrei rímfaragó költeménye

Csitrik lányok, fruskák
Arák, asszonyok, anyák,
Kik szoknyát hordtok
De nem skótok

Ki férfinak öröme, gyönyöre
Keserve, szenvedése,
Kik ujjaitokra csavarva az erősebb nemet
Nem mondtok mindenkinek nemet,

Kiknek szépsége, bája,
Csókos szája,
Kacsintó huncut szeme
Gyönyörű, finom keze

A költőt meghihlette,
E vers írására készítette
Hulljon rátok
Virágzapor,

Érintsen a tavasz lenge szele,
Madarak cserfes éneke!

Hirdesse mind: nő nélkül nincs élet!

Nőnap alkalmából

Rajongva köszöntünk TÉGED!

Bányászkenyér

Részlet Franyó Rudolf: *Elbeszélések a Pilisből c. könyvéből*
(4. rész)

– Megyünk aludni – vetett véget a beszédnek a bányamester. – Reggel időben kell kelniük.

A lanyhuló tábortűz izzó parazsai és lángjai már kevésbé világítják meg a bányászok gondolataikba mélyedt, ráncos arcait. A bányamester fölemelkedik, a többiek követik. Ferenc és Józsi meglocsolják a parazsakat. A csillagok békésen világítanak a csendes nyári éjszakában. Józsi édesapja helyére ment aludni. Nemsokára fáradt szuszogás terítette be a barakkot, amely lassan horkolásra váltott.

Józsi gondolatai haza, szeretteihez szárnyaltak. Ej, de jó volt otthon, a puha ágyban, akár madárfiókák a fészekben, érezni édesanyja szárnyainak biztonságát. Vajon mit csinálhat Julka, Béla, Rózka, István és Anka? Mennyi ideje annak, hogy nem látta őket! Tegnap volt az? Dehogyan, nem tegnap, ma reggel búcsúzott el tőlük. Csak egyetlen nap... Ó, mekkora utat tett már meg! Mikor tudatosul benne az, hogy csak szombaton fogja látni őket, összeszorul a szíve. Legszívesebben felugrana a priccsről és rohanna haza. Haza, de a fáradtság rögtön elkapja és hatalmába keríti. Még elalvás előtt

felelősségtudatot érez: nem mehetsz el! Hiszen te akartad! Ki kell bírnom, mondja magában, mikor megszállja őt a másnapi hazamenetel kísértése. Erre kissé megnyugszik és mély álomba merül.

Az édesapa és Józsi elmenetele után a családban megszűnt a vidámság. A szegények amúgy is nehéz élete a háború miatt még nehezebbé vált. Nos, Józsi családjának sokat kellett küzdeniük, hogy úgy-ahogy átvészeljék a nehéz időket. A családfő betegsége miatti jövedelemkiesést Józsi keresete nehezen fogja pótolni.

Hiába próbálta édesanyjuk a gyerekek előtt titkolni a könnyeit, azon a napon, mikor férje eltávozott a kórházba, nem sikerült neki. Elkeseredése Julkát is magával ragadta. Előbb meg akarta szidni, mert jól tudta, hogy gyerekek között a sírás hamar elterjed, de inkább önmagát szidta, amiért eluralkodott rajta a kétségbeesés. Szeme sarkából kitörölta a könnyeket és osztogatni kezdte Julkának a tennivalókat:

– Előbb megfejed a kecskéket és ellátod a gyerekeket. Aztán rendbe teszed a szobát, konyhát és előkészítéd az ebédet. Tököfözeléket főzöl krumplival. Délután

menjél legeltetni a kecskéket és a gyerekeket is vidd magaddal. Mehettek a határban lévő gyümölcsösbe, hadd lakjanak jól a gyerekek a szederrel.

Kendőt kötött a fejére figyelmeztette Bélust és Istvánkát, hogy fogadjanak szót nővérüknek és elment.

– Ma Pomázra megyek Wejszékhez, már rég ott kellett volna lennem. Csak késő este térek vissza.

Bélus és Istvánka már az udvaron játszott, Rózka és Anka még aludt.

– Julka, én éhes vagyok! – kiáltotta be az udvarról Bélus.

– Adjál nekünk reggelit!

– Ne kiabálj annyira, fölébreszted Rózkát és Ankát! – figyelmeztette őt Julka az ajtó küszöbről. – Mindjárt lesz reggeli, csak felforralom a tejet.

A gyerekek hozzá voltak szokva a kecsketejhez, csak az volt a baj, hogy a népes családnak kevés volt belőle.

A tehenes gazdáknál annyi tej volt, hogy Szentendrére is hordták. Júlia családjának azonban nem volt pénze tehéntejre. Kenyérből is kevés jutott.

Mikor megszólalt a déli harangszó, a szemben lakó Margit néni malacai sikongatni kezdtek az éhségtől. Béla átszaladt az úton megnézni, hogyan készíti Margit néni a malacoknak való eleséget.

Röviddel utána, feldúltan érkezett vissza Julkához.

– Julka, Julka, Margit néni egy köcsög tejet öntött a malacok ételébe. Elbújtam, nem vette észre, hogy látom őt.

Julkát nem lepték meg Béla szavai. Meg volt róla győződve, hogy elég teje van a szomszédoknak, de hogy a malacoknak is ad, arra nem gondolt. Kesernyész mosollyal mondta Bélusnak:

– Nem baj Bélus, visszazett kecsketejjel is jól fog esni nekünk a tökfőzelék.

A gyümölcsösök végén, az árok mentén sűrű akác-bokros volt, amelyből csak úgy áradozott az akác illata. Az út két oldalát beárnyékoló néhány szederfán érnei kezdett a szeder.

– A fehérrel kezdünk, jó lesz? – kérdezte Julka és gyorsan felmászott a terebélyes szederfára, mikor elég magasra ért, megrázta a fát. Az érett termés leesett a földre, fűre és az út porába. A gyerekek nekiláttak. Mikor a fehérek elfogytak, Julka odébb ment és a feketéből is rázott. Hiába figyelmeztette Rózkát és Ankát, hogy óvatosabban egyenek, nemsokára mindkét leánykának olyan lett az arca, mint a kicsi négerké. A két fiú derűsen nézte őket. Már csak Józsit hiányolták.

Ej, milyen sokat emlegették: biztos elkapta őt a csuklás.

A gyerekek úgy megteltek szederrel, akár a két kecskék akáccal.

Jósi otthon maradt barátai folytatták csínytevésüket. Libasorban rohagáltak zörgő vaskarikáikkal. Ekkor hirtelen kinyílt az egyik szalmatető ház ajtaja és a benne lakó idős Gizella néni szitkozódó szavait lehetett hallani:

– Semmirevaló, mihaszna kölykök, miért zörgetitek fel korán reggel a falut? Csak kapjam el valamelyikőtöket, kitépdeselem a fületeket! Bár törne el kezetek, lábatok és zúznátok szét arcotokat...

Mire befejezte, a legények már a másik utcában tolták nagy zörgéssel a vaskarikákat. A főtérre érve a kocsmá előtt meglátták a vándorüveges ládáját. Amíg a mester egy fröccsel leöblítette az út porát, addig elcsentek egy kis üveglapot.

– Mit kezdjünk vele? – kérdezték egymástól.

– Tegyük fel célpontként a Plébános úr kertjében lévő cseresznyefára, aztán csúzlizzuk le! - javasolták többen. Andrisnak, a vezérüknek, „jobb ötlete” támadt:

– Beüvegezzük az öregasszony kéményét – válaszolta kaján vigyorral.

Ezután, a kertek felől megközelítették Gizella néni házat. Andrist felsegítették a szalmatetőre, ahol ő az üveglapot a kémény tetejére helyezte. Délután, mikor Gizella néni begyújtott a sparheltbe vacsorát főzni,

áradt a füst mindenfelé, csak a kéményen nem akart távozni. Szaladgált Gizi néni a szomszédokhoz hozzáértő férfit keresni, aki megnézné a kéményt, de sikertelenül. Dologidőben az életerős férfiak munkában voltak. Szerencséjére, a főtéri kocsmában ráakadt az időskorú Géza bácsira. Megkérte őt, javítaná meg a kéményét.

János bácsi felballagott, elindult Gizi néni után. Már messziről lehetett látni a füstülő házat.

– Ejnye Gizka, füstölőnek használsz a házad? – jegyezte meg mosolyogva Géza bácsi.

– Jaj, nem tudom mi történt ilyen hirtelen, hiszen tegnap még rendesen égett benne a tűz.

Géza bácsi miután megtöltötte pipáját rágyújtott majd nekilátott feladatának.

Nem kellett hozzá sok idő, hamar rájött a turpisságra.

– Miért kellett neked beüvegeztetni a kéményt, kedves Gizka? – mutatta az üveget, amit leszedett a kéményről.

– Megálljatok gazemberek, majd adok én nektek! - ordította Gizi néni.

Józsinak az első éjszakai gondolatok többé nem ismétlődtek. A pofonokat, amikre édesapja figyelmeztetett,

tette, még nem kapta meg, de azért kétszer megszidták. Egyszer odaégette az egyik bányász bablevesét. Ferencet a bányamester elküldte a postára, így Józsi több órán át egyedül volt a sparheltnél. Akkor történt a szerencsétlenség. Elfelejtett vizet tölni és a bab odaégett. Hiába öntözgette rá a vizet a bab odakozmált és ehetlenné vált.

– Te még a disznóknak sem főzhetnél, nem embereknek! – mondta neki a bányász, mikor megszagolta a babot és haragos szemmel nézett rá.

Másodszor János bácsi szidta meg, de mosolyogva, amikor segíteni akart neki a kőhasításban és a vékonyka nyelvű nagykalapáccsal a hasító ék mellé ütött és eltörte annak nyelét. Mosolyogva ugyan, de János bácsi fajankónak nevezte. Ebben az esetben inkább az fájt neki, hogy

munkatársa, Ferenc kinevette. Pénteken este, János bácsi nem tudta elképzelni mitől olyan nyugtalan Józsi, pedig meg volt rá az oka. Szombaton délután volt a fizetés. Bonifert úr a bányamester saját részére elfoglalta az egész barakkot. A nyitott ajtóhoz tolta az asztalt és szétrakta rajta a munkalapokat, fizetési jegyzékeket és a pénzt. Kőfaragóknak hat korona volt a napibér. Segédmunkásoknak, négy, gyerekeknek két korona. Kőfaragó tanulóknak két korona ötven krajcár. Józsi azon izgult, milyen beosztás szerint kap pénzt, vagy talán az első héten ingyen dolgozott? Kérdésével senkihez nem mert fordulni.

– Hornyák József! – olvasta hangosan nevét a bányamester. Józsinak gyorsabban kezdett verni a szíve.

(Folytatjuk)

Gyümölcsoltó Boldogasszony

Március 25-én a megtestesülést, Jézus fogantatását ünnepeljük. Ünnepként 692-ben említik először, amikor a trullai zsinat helyesnek ítélte nagyböjtben való megünneplését.

Az ünnep magyar elnevezése onnan ered, hogy a fák oltását elődeink ez idő tájt szokták végezni. Általános szokás volt, hogy ezen a napon kell oltani, szemezni a fákat, hiszen Szűz Mária is most fogadta méhébe Jézust. Hajdani kódexekben, kalendáriumokban az ünnep különböző elnevezéseit olvashatjuk: Testfogadó Boldogasszony, Asszonyunk Szűz Máriának szeplőtlen fogantatja, Boldogasszony fogadása.

Az ünnephez, nagyon sok néphit tartozik. A göcsejiek szerint, amelyik fát ezen a napon oltják be, azt nem szabad letörni vagy levágni, mert vér folyik ki belőle. Aki ilyen fát mégis levágna, megvakul, halála után pedig elkárhozik. Még nyesegetni, tisztogatni sem szabad ezeket a fákat, maguktól kell elrohadniuk. Székesfehérvár környékén a déli harangszó idején sorra rázták a

gyümölcsfákat, hogy bő termést hozzanak. Zalában az ünnepen szemzett rózsafára az olvasót is ráakasztották. Az erdélyi Csíki székelység az oltott gyümölcsfákra ígzet ellen piros szalagot kötött. Marosvásárhely környékiek hiedelme szerint jó jel, ha Gyümölcsoltó Boldogasszony napján már nincs hó a vetéseken. Tápaióságban a gazda ezen a napon kiment a kertbe és a gyümölcsfák törzsét keresztel jelölte meg. Szeged és környéke népe szerint az ilyenkor szemzett fából nem

jó másnak ágat adni, mert ezzel a termést is odaadnák. Okkal nevezik e napot fecskéhívogatónak is, mert ekkor a déli szél hazafelé tereli a fecskéket. Számos helyen a gazda e napon kitárta az istálló ajtaját: meghívta a fecskéket, Isten madarait, hogy házában fészkeljenek, mert az öregek hite szerint a fecskék jelenléte felért egy tűz ellen való biztosítással. A ma-

darak érkezése azt is jelezte, hogy eljött a tavaszi munkák ideje. Napjainkban sajnos egyre kevesebb fecske érkezik hozzánk.

Franyó Rudolf

Impresszum:

A szerkesztőség címe: 2009 Pilisszentlászló, Petőfi Sándor utca 55.

Felelős szerkesztő – kiadó: Franyó Rudolf

E-mail: franyorudolf@citromail.hu Telefon: 06 20 947-9243, 06 26 338-093

Nyomda: Technova 2004 Kft.

Nyomdai előkészítés: Nóniusz Rita * noniuszrita@gmail.com

Megjelenik havonta